

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН СЕКТОР „ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ“
АВГУСТ, 2022

**1. Баланс на предлагането и потреблението на
сектор „Плодове и зеленчуци“ август, 2022 г.**

1.1. Плодове

	Малини	Кайсии	Праскови	Сливи
				
Предлагане, тона	4 383	24 882	28 693	25 556
Производство 2022г., тона	4 078	21 562	25 638	25 425
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	305	3 320	3 055	131
Потребление, тона	3 983	24 319	24 124	21 391
**Потребление за прясна консумация, тона	671	16 320	15 898	17 210
**Потребление за преработка в страната, тона	2 180	7 798	7 800	4 090
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	1 132***	201	426	91

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2022г. до 31.07.2022 г.

**Данните са за периода от 01.01.2022г. до 31.08.2022 г.

***При замразените малини в експорта са включени и количества от реколта 2021г.

1.2. Зеленчуци

	Домати 	Картофи 	Краставици 	Пъпеши 	Дини
Предлагане, тона	121 801	91 372	65 510	21 224	97 720
Производство 2022г., тона	65 950	59 406	46 645	18 995	72 223
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	55 851	31 966	18 865	2 269	25 497
Потребление, тона	104 080	75 770	59 808	20 432	83 833
**Потребление за прясна консумация, тона	82 257	71 455	54 206	20 370	72 980
**Потребление за преработка в страната, тона	12 650	3 900	970	0	0
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	9 173	415	4 632	62	10 835

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2022 г. до 31.07.2022 г.

**Данните са за периода от 01.01.2021г. до 31.08.2021 г.

2. Анализ на пазара.

Цени на едро /тържища/ и цени на дребно през август

2.1. Цени на едро

Средномесечни цени на едро на основни плодове, лв./кг, август 2022г.

ПРОДУКТ	Юни 2022	Юли 2022	Август 2022	промяна в % август / юли 2022	Август 2021	промяна в % 2022 / 2021
ЯБЪЛКИ	2.14	2.20	2.22	0.9	1.99	11.6
КРУШИ	3.56	3.43	3.04	-11.4	2.82	7.8
ГРОЗДЕ	-	-	2.69	-	2.54	5.9
СИНИ СЛИВИ	-	-	1.49	-	1.31	13.7
ДИНИ	1.15	0.68	0.64	-5.9	0.50	28.0
КАЙСИИ	3.26	2.40	2.94	22.5	3.08	-4.5
ПРАСКОВИ	-	2.19	3.34	52.5	2.59	29.0

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При плодовете

- Кайсиите и прасковите повишават цените си през август, докато сезонните плодове круши и дини поевтиняват.
- На годишна база - август 2022/2021г., всички наблюдавани плодове поскъпват, като при прасковите се отбелязва най-голям ръст на средномесечната цена – с 29.0 %, единствено кайсиите поевтиняват с 4.5 % .

Средномесечни цени на едро на основни зеленчуци лв./кг, август 2022 г.

ПРОДУКТ	Юни 2022	Юли 2022	Август 2022	промяна в % август / юли 2022	Август 2021	промяна в % 2022 / 2021
КАРТОФИ	1.15	1.10	1.14	3.6	0.72	58.3
ЛУК ЗРЯЛ	1.14	1.15	1.26	9.6	0.78	61.5
ДОМАТИ	2.42	2.24	2.25	0.4	1.70	32.4
КРАСТАВИЦИ	1.80	1.85	2.44	31.9	2.65	-7.9
ЗЕЛЕ	0.90	0.80	0.84	5.0	0.83	1.2
ЧЕРВЕНИ ЧУШКИ	-	-	2.62	-	1.89	38.6
МОРКОВИ	1.26	1.19	1.17	-1.7	0.96	21.9

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При зеленчуците

- От наблюдаваните зеленчуци само морковите поевтиняват спрямо юли с 1.7 %, доматиите почти не променя цената си, а всички останали поскъпват през август.
- Най-голямо месечно увеличение на цените през август има при краставиците около 32 %.
- В сравнение с 2021 г., през 2022 г. се повишават цените на всички наблюдавани зеленчуци с изключение на краставиците. Най-голямо е повишението на цената при зрелия лук – 61.5 % и картофите – 58.3 %.

2.2. Цени на дребно

Средномесечни цени на дребно на основни плодове лв./кг.

Плодове	Август 2022	Август 2021
Ябълки	2.68	2.50
Грозде	4.04	3.65
Круши	3.83	3.64
Сини сливи	1.84	1.81
Кайсии	3.33	3.51
Дини	0.90	0.72
Праскови	2.75	3.09

При всички наблюдавани плодове се наблюдава повишение на цената на дребно спрямо миналата година с изключение на кайсии и праскови.

Средномесечни цени на дребно на основни зеленчуци лв./кг.

Вид зеленчук	Август 2022	Август 2021
Домати	2.79	2.21
Зеле	1.26	1.17
Картофи	1.49	0.93
Краставици	2.78	3.10
Лук кромид	1.61	1.22
Червени чушки	3.23	2.65
Моркови	1.71	1.37

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

Всички наблюдавани зеленчуци поскъпват през август 2022 г. спрямо същия месец на 2021 година с изключение на краставиците.

3. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ КЪМ 05.09.2022 г.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза:

Праскови: ВВСН (87-89-91) „Беритбена зрялост“ - „Консумативна зрялост (плодовете са с типичния си вкус и твърдост)“ - „Растежът на леторастите е приключен; листата са наситено зелени“

Кайсии: ВВСН (91) „Растежът на леторастите е приключен; листата са наситено зелени“

Сливи: ВВСН (87-89) „Беритбена зрялост“ - „Консумативна зрялост (плодовете са с типичния си вкус и твърдост)“

Контрол на вредителите:

Източен плодов червей /*Grapholita(Aspila) molesta*/

Приключи развитието на второ поколение на неприятеля. Масово излюпване и вредна дейност на гъсениците от трето поколение е констатирана в цялата страна. Извършени са едно-две третириания на 1,353 хил. ха. Не са допуснати поражения от икономическо значение.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/

Отчетена е вредна дейност на гъсениците от трето поколение. Проведените третириания са комбинирани с тези срещу Източен прасковен плодов червей.

Черничева щитоносна въшка /*Pseudaulacspis pentagona*/

През месец август има нанесени повреди от ларвите на трето поколение в района на Благоевград, където е отчетена висока плътност от 63-107 броя на 100 см клонка. Проведено е третиране на 0,058 хил. ха.

Тетранихови акари /*Tetranychus spp.*/

Климатичните условия способстваха намножаване на тетранихови акари при череша в много райони на страната. В област Благоевград е отчетена висока плътност от 18-43 броя на лист при 7-10 % нападнати летораста. В сливовите насаждения в област Благоевград, установената плътност е 5-8 броя подвижни форми на лист. Извършено е третиране на 0,017 хил. ха

Сливов плодов червей /*Laspeyresia funebrana*/=*Grapholita funebrana*/

През месец август продължи вредната дейност на гъсениците от второто поколение на неприятеля, отчетената червивост е 1-5 %. Продължава и постоянен летеж на пеперудите - до 15 броя на уловка на седмица. Общо третирани площи срещу второ поколение на неприятеля са 6,655 хил. ха в областите: Благоевград, Пазарджик и Сливен.

Високите температури и малкото валежи през месец август ограничиха развитието на **Късно кафяво гниене /*Monilinia fructigena*/** и **Брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/**. В нетретирани сливови насаждения се наблюдават 10 % повредени плодове от Късно кафяво гниене.

ЛОЗЯ

Фенофаза:

ВВСН (79-81) „Повечето от зърната се събират, грозда се затваря“-„Начало на узряване: зърната започват да развиват характерните за сорта особености“

Контрол на вредителите:

Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/

През месец август е установен начало на летеж на пеперудите от трето поколение в област Бургас. Излюпване на гъсениците от трето поколение е установено в областите: Бургас и Пазарджик. В област Сливен е установено начало на какавидиране на трето поколение.

Жълт лозов акар /*Schizotetranychus viticola*/

Установено е масово вредна дейност на ларви в област Благоевград, където е извършено четвърто третиране.

Тетранихови акари /*Tetranychus spp.*/

В област Благоевград се наблюдава вредна дейност на подвижни форми на тетранихови акари. Извършени са три третираня.

Черно гниене /*Guignardia bidwellii*/

В областите: Враца и Монтана са установени симптоми по гроздове.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

Прояви на патогена по зърната има в района на Благоевград. Извършени са третирания в областите: Благоевград, Бургас, Враца, Пазарджик и Стара Загора.

Мана /*Plasmopara viticola*/

Химични третирания са извършени в областите: Благоевград, Бургас, Враца, Кюстендил, Пазарджик и Стара Загора.

Сиво гниене /*Botrytis cinerea*/

Установени са петна по зърната в областите: Благоевград, Кюстендил и Монтана. Предпазни третирания са извършени в областите: Благоевград, Бургас, Варна, Враца, Ловеч, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Силистра и Стара Загора.

КАРТОФИ

Фенофаза:

ВВСН (71-81) „10% от плодовете от първото плодообразуване достигат пълен размер (главно стъбло)” - „Плодовете от първото плодообразуване са зелени все още, а семената са светло оцветени (главно стъбло)” **за късни сортове**

ВВСН (91-99) „Начало на пожълтяване листата”-„Готов продукт за прибиране” **за средно-ранни сортове**

Контрол на вредителите:

Колорадският бръмбар /*Leptinotarsa decemlineata*/

Продължава развитието на неприятеля, като плътността му се контролира с редовна химична борба. До момента са третирани 6,330 хил. ха от един до пет пъти.

Зимен сив червей /*Agrotis segetum*/

В област Благоевград (АЕР Гоце Делчев и Разлог) на заложените феромонови уловки (ФУ) е отчетен силен летеж на второ поколение на зимен сив червей - 16 броя пеперуди за седмица, като са третирани 0,025 хил. ха срещу това поколение. Повреди от 0-5 % са констатирани в област Кюстендил.

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

Слаб летеж на неприятеля е отчетен в София област. В област Благоевград на заложените феромонови уловки се наблюдава силен летеж на трето поколение на неприятеля. В област Кюстендил повредените клубени са 0-6 %. Продължава масовия летеж на картофен миниращ молец в заложените феромонови уловки в област Пазарджик.

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

В област Смолян продължава масовото размножаване на листните въшки по всички земеделски култури.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

От началото на вегетацията до момента са регистрирани шест критични периода от развитието на патогена в област Благоевград. Отчетена е първа степен на нападение по горните листа. При изваждане на картофи в област Благоевград са констатирани петна по единични клубени (до 1 %). Степента на нападение се е запазила ниска в област Пазарджик. В София област е констатирана слаба до средна степен на нападение, като 2 % от извадените клубени са с петна от патогена. Средна до силна е степента на нападение по листата в област Кюстендил.

Кафяви листни петна /*Alternaria solani*/

Отчетена е първа степен на нападение в област Благоевград, където се наблюдават единични петна по върхни листа. Запазва се слабо нападението в областите: Кюстендил, Пазарджик и София област. Общо третирано до момента са 4,480 хил. ха от един до четири пъти.